

Сарајево, 12.11.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 05.11.2018.- 09.11.2018.**

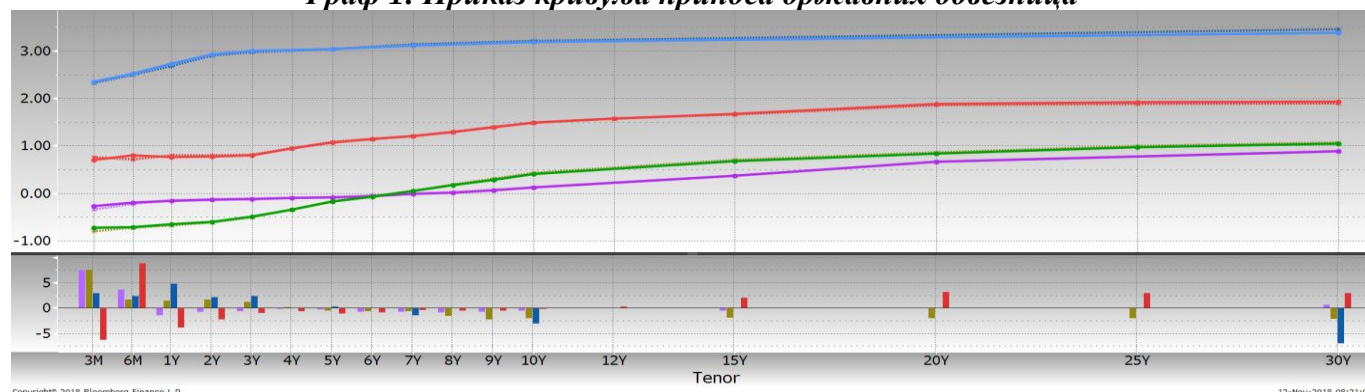
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	2.11.18	-	9.11.18	2.11.18	-	9.11.18	2.11.18	-	9.11.18	2.11.18	-	9.11.18
2 године	-0,62	-	-0,60	↗	2,90	-	2,92	↗	0,80	-	0,78	↘
5 година	-0,17	-	-0,18	↘	3,03	-	3,04	↗	1,08	-	1,07	↘
10 година	0,43	-	0,41	↘	3,21	-	3,18	↘	1,49	-	1,49	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	2.11.18	-	9.11.18
3 мјесеца	-0,779	-	-0,699
6 мјесеци	-0,729	-	-0,713
1 година	-0.651	-	-0.633

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 09.11.2018. године (пуне линије) и 02.11.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси италијанских обвезница су биљежили волатилна кретања, с тим да је посматрано на седмичном нивоу забиљежен раст приноса између 8 и 9 базних поена, услед очекивања званичног одговора Владе Италије Европској комисији о питању плана буџета за наредну годину, чији рок истиче 13. новембра. Приноси сигурнијих обвезница еврозоне краћег рока доспијећа су благо повећани, док су приноси обвезница средњег и дужег рока доспијећа углавном забиљежили благо смањење. Комесар за економске и финансијске послове ЕУ Moscovici је након састанка министара финансија ЕУ изјавио да је спреман на дијалог с Италијом, те да се санкције могу примијенити уколико се договор не постигне. У међувремену, министар финансија Tria је истакао да несугласице постоје, али то не значи да нема конструктивног дијалога између Европске комисије и Владе Италије. Премијер Италије Conte је изјавио да ће ова земља усвојити мјере које ће обуздати потрошњу. Према његовим ријечима, реформа пензионог система и раст прихода грађана за сиромашне ће почети у првим мјесецима наредне године. Након тога, Европска комисија је објавила нове кварталне прогнозе, у којима се за Италију у већини случајева наводе слабије прогнозе од оних које је објавила Влада Италије. Министар финансија Италије Tria је прокоментарисао да такве прогнозе долазе од „неадекватне и парцијалне анализе“, као и да је ЕУ игнорисала „појашњења Италије“. Tria је поновио да је Влада посвећена одржавању „максималног

дефицита“ до 2,4% БДП-а, али је Европска комисија овакве прогнозе одбила те очекује да би стварни дефицит у 2019. години могао бити око 2,9%, што је знатно ближе граничном дозвољеном нивоу од 3% БДП-а, док се за 2020. годину очекује дефицит од 3,1% БДП-а. Истовремено, очекује се привредни раст Италије у наведеном периоду од 1,2% (прогнозе Владе су 1,5%), као и то да висок однос дуга и БДП-а неће бити смањен закључно са 2020. годином. На нивоу еврозоне прогнозе раста БДП-а за текућу годину износе 2,1%, за 2019. годину су смањене на 1,9% (у јулу је очекивано 2,0%) те се даље смањење раста БДП-а на ниво од 1,7% очекује за 2020. годину. Овај извјештај наводи да су неизвјесности и ризици, како екстерни тако и интерни, у порасту те почињу да се осјете на брзини економских активности. За стопу инфлације у еврозони прогнозе за ову годину су повећане на 1,8%, док су за 2019. годину непромијењене (1,6%). Тензије су крајем протекле седмице додатно биле изражене након што су представници Италије у својим изјавама потврдили да не намјеравају мијењати циљане нивое дефицита и да ће поново потврдити Европској комисији кључне детаље плана буџета. ЕЦБ је у економском билтену саопштила да се потенцијал раста у еврозони опоравио од дужничке кризе и да сада износи око 1,5%, док је у годинама кризе биљежио ниво испод 1%. Међутим, ризик и даље остаје јер се очекује да ће старење популације вршити притисак на слабљење потенцијалног раста еврозоне у наредним деценијама. Потпредсједник ЕЦБ-а Luis De Guindos је изјавио да упркос високом степену отпорности који је постигао банкарски систем у еврозони према резултатима тестова на стрес, не треба занемарити чињеницу да и даље постоји одређен број „рањивих подручја“.

Врховни суд Шпаније је повукао одлуку из октобра о наметању банкама да од корисника преузму плаћање пореза на хипотекарне кредите, која би према неким калкулацијама банке могло коштати око 4,5 милијарди EUR. Ова вијест се позитивно одразила на раст акција шпанских банака. Влада Словеније је у првом јавном надметању извршила продају 59,1% акција Нове Љубљанске банке (НЛБ) за износ од 608,6 милиона EUR, а приватизација НЛБ је резултат дугогодишњег притиска Европске комисије да Влада смањи утицај над највећом словеначком банком.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	НОВ	9,8	8,8	11,4
2.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	СЕП	4,3%	4,5%	4,3%
3.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	ОКТ	52,7	53,1	54,1
4.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	СЕП	0,9%	0,8%	2,2%
5.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	СЕП	2,1%	-2,5%	2,1%
6.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	СЕП	20,0	18,4	17,1
7.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	СЕП	-5,83	-5,66	-5,70
8.	Текући рачун – Њемачка (у милијардама EUR)	СЕП	21,0	21,1	15,3
9.	Текући рачун – Француска (у милијардама EUR)	СЕП	-	-1,9	-2,0
10.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	СЕП	0,5%	0,8%	0,2%
11.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	СЕП	0,8%	-0,1%	1,0%
12.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	СЕП	1,1%	-1,1%	1,5%
13.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	СЕП	-	2,5%	2,2%
14.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	СЕП	1,8%	-1,0%	1,8%
15.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	СЕП	-	2,9%	3,3%
16.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	ОКТ	-	52,2	20,4
17.	Стопа инфлације – Холандија	ОКТ	1,7%	1,9%	1,6%

САД

Приноси америчких обвезница краћег и средњег рока доспијећа су забиљежили благи раст, за два, односно један базни поен, док су приноси десетогодишњих обвезница смањени за 3 базна поена на седмичном нивоу, што је утицало на смањење нагиба америчке криве приноса. Током протекле седмице одржани су избори за Конгрес САД, на којима су демократе освојиле већину у Дому представника, док су републиканци задржали већину у Сенату. Оваква промјена снага у Конгресу би се највише могла одразити на унутрашњу политику САД.

На састанку FOMC-а, одржаном средином протекле седмице, није било измјене референтне каматне стопе, односно она је задржана у распону од 2,00% до 2,25%. У саопштењу објављеном након овог састанка је наведено да су привреда САД и тржиште рада биљежили снажан раст, али је наведено и то да је раст капиталних инвестиција у трећем кварталу био мањи. Будуће смјернице FOMC-а упућују на то да ће ово тијело наставити с постепеним повећањем референтне каматне стопе, што је повећало очекивања да ће на децембарској сједници овог тијела ова стопа бити повећана за 25 базних поена. Према наводима појединих аналитичара, након децембра, наредна повећања референтне каматне стопе се очекују у марту и јуну наредне године.

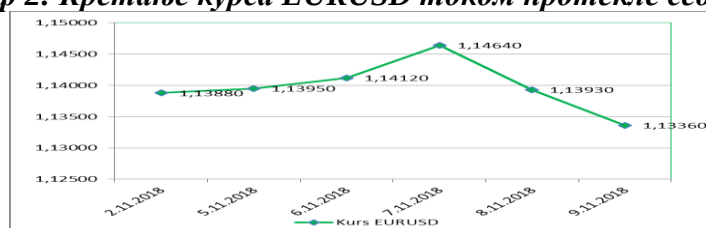
Амерички акцијски индекси су током протекле седмице позитивно реаговали на објављивање резултата за Конгрес САД. Акцијски индекс Dow Jones је повећан за 2,84% на седмичном нивоу те је на затварању тржишта у петак износио 25.989,30 поена. Индекс S&P 500 је повећан за 2,13% на ниво од 2.781,01 поена, а индекс Nasdaq за 0,68% на ниво од 7.409,90 поена.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс услужног сектора	ОКТ	54,6	53,5
2.	ISM индекс прерађивачког сектора	ОКТ	59,0	60,3
3.	Обим потрошачких кредита (милијарди USD)	СЕП	15,00	10,92
4.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ОКТ	2,5%	2,9%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	3. НОВ	214.000	215.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1388 на ниво од 1,1336, што на седмичном нивоу представља смањење од 0,46%. Курс EURUSD већ четврту седмицу заредом биљежи смањење.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Шпекулације о постизању споразума о Брегзиту су и даље веома изражене. Током седмице Sunday Times је објавио вијест да је премијерка Мау омогућила концесије из Брисела које ће осигурати да Велика Британија остане у царинској унији с ЕУ. Министар трговине Велике Британије Fox је изјавио да је немогуће рећи да ли би споразум о Брегзиту могао бити постигнут у овом или наредном мјесецу, али је, у сваком случају, додао да премијерка истиче да је 95% споразума постигнуто. Fox је истакао да желе затворити јаз и да желе закључити споразум. Такође, додао је како су увијек истицали да је боље имати споразум него да се исти не постигне. Међутим, крајем седмице су објављене вијести да би премијерка Мау могла била присиљена да напусти план за хитни састанак Владе планиран за понедељак, 12.11, на којем би требало да се одобри споразум за Брегзит. Лабуристичка партија је упозорила Мау да је напуштање ЕУ без споразума “политички хаос” који би могао блокирати Парламент, услед појачаног страха да план за Брегзит премијерке Мау неће бити прихваћен. Члан Парламента испред Лабуристичке партије Starmer је истакао да би Доњи дом Парламента преузео контролу у случају да план премијерке Мау буде одбијен.

СМЕ Group Inc. је објавила вијест да ће европско тржиште за краткорочно финансирање, које је највеће у региону, измјестити из Лондона, због тога што оператери размјене желе да гарантују да ће континенталне компаније моћи наставити да користе ове услуге у случају непостизања споразума о Брегзиту. Ова одлука је донесена прије него је СМЕ преузела NEX Group Plc. крајем октобра, што је уједно први примјер једног од главних финансијских тржишта које напушта Велику Британију.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд GBP) СЕП	-11,395	-9,731	-11,724
2.	Индустријска производња (Г/Г) СЕП	0,4%	0,0%	1,0%
3.	Прерађивачки сектор (Г/Г) СЕП	0,4%	0,5%	1,3%
4.	Грађевински сектор (Г/Г) СЕП	1,3%	3,0%	0,5%
5.	Услужни сектор (квартално) СЕП	0,5%	0,4%	0,5%
6.	БДП (Q/Q) Р III квартал	0,6%	0,6%	0,4%
7.	Лична потрошња (Q/Q) Р III квартал	0,5%	0,5%	0,4%
8.	Извоз (Q/Q) Р III квартал	3,0%	2,7%	-2,2%
9.	Увоз (Q/Q) Р III квартал	0,8%	0,0%	-0,2%
10.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) Р III квартал	-0,1%	-1,9%	-0,2%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,87797 на ниво од 0,87374, док је курс GBPUSD благо повећан с нивоа од 1,2970 на ниво од 1,2972.

ЈАПАН

ВоЈ је почетком протекле седмице објавила записник с октобарске сједнице, у којем је наведено да су поједини чланови MPC ВоЈ нагласили потребу да пажљиво провјере нежељене ефекте монетарних олакшица, с обзиром на то да монетарна политика не може ријешити структурне проблеме, док су неки чланови истакли потребу да се програм квантитативних олакшица и даље настави. Такође, у записнику је наглашено да се производни јаз вјероватно неће побољшати с обзиром на планирано повећање пореза на промет те ризик од смањења добити код регионалних банака. Између осталог, истакнуто је и да је потребна координација политика између ВоЈ и Владе Јапана.

Јапанска финансијска холдинг компанија Namura Securities је саопштила да би се годишња куповина државних обвезница од стране ВоЈ могла смањити на око 20 билиона JPY до децембра 2019. године уколико се настави с тренутним темпом. Према резултатима Reuters анкете, објављеним крајем прошле седмице, половина јапанских компанија очекује нове трговинске преговоре с Вашингтоном како би се повећао извоз у САД, упркос напорима предсједника Трампа да смањи трговински јаз између ове двије водеће свјетске економије. Такође, око $\frac{3}{4}$ јапанских компанија очекује да ће трговински рат са САД трајати до краја 2019. године или чак дуже, те већина очекује да ће се исти у наредне двије године још више интензивирати.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

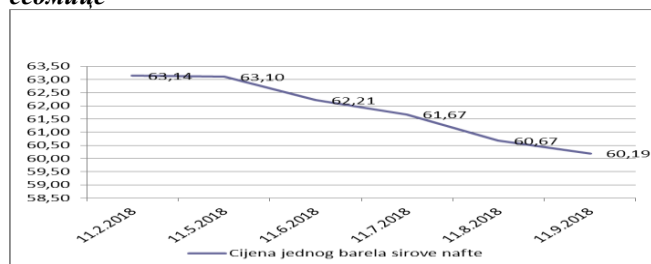
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD) ОКТ	-	1.252,9	1.259,7
2.	Трговински биланс (у млрд JPY) СЕП	334,2	323,3	-219,3
3.	Текући рачун (у млрд JPY) СЕП	1.786,5	1.821,6	1.838,4
4.	PMI индекс услужног сектора ОКТ	-	52,4	50,2
5.	PMI композитни индекс ОКТ	-	52,5	50,7
6.	Индекс укупних зарада (Г/Г) СЕП	1,1%	1,1%	0,8%
7.	Водећи индекс Р СЕП	103,9	103,9	104,5
8.	Коинцидирајући индекс Р СЕП	114,6	114,6	116,7
9.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ОКТ	2,8%	2,7%	2,8%
10.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ОКТ	2,4%	2,3%	2,5%
11.	Темељне машинске поруџбине (Г/Г) СЕП	7,7%	-7,0%	12,6%

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио незнатан раст с нивоа од 128,92 на ниво од 128,99. JPY депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 113,20 на ниво од 113,83.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,14 USD (55,44 EUR). Цијена нафте је током протекле седмице биљежила смањење на најнижи ниво од марта текуће године. Доминантан фактор који је утицао на овакво кретање биле су информације о расту обима производње нафте у САД на рекордно висок ниво од 11,6 милиона барела нафте на дневном нивоу, као и информације о повећању америчких залиха нафте за 5,8 милиона барела на седмичном нивоу. Посматрано на мјесечном нивоу, цијена нафте је смањена за око 20% те је према наводима појединих аналитичара могуће њено даље смањење, јер је „утонула у зону медвједа“ (енгл. bearish). Након активације санкција Ирану, учесници на тржишту нафте су постали свјесни да извоз нафте из ове земље неће бити смањен у мјери у којој су очекивали, јер су поједине земље добиле сагласност од САД да у периоду од наредних шест мјесеци наставе с увозом нафте без бојазни од тога да би санкције могле бити уведене и према њима. Током протекле седмице, на тржишту нафте су се појавиле и шпекулације о томе да би земље чланице ОПЕКС-а и Русија, током наредне године могле смањити обим производње нафте, како би спријечиле поновно повећање понуде овог енергента у односу на тражњу, што је и потврђено током протеклог викенда. Саудијска Арабија је најавила да ће од децембра смањити обим производње нафте за 500.000 барела. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 60,19 USD (53,10 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила

1.232,89 USD (1.082,62 EUR). Почетком протекле седмице цијена једна fine унце злата је биљежила благо смањење, јер су учесници на тржишту били у ишчекивању резултата избора који су се у уторак одржавали у САД и сигнала са састанка FOMC-а. Током протекле седмице објављена је информација о томе да се Венецуела обратила Bank of England с циљем да у земљу врати око 14 тона злата, које се тренутно чувају у трезору ове централне банке. Сматра се да је овај потез дошао као одговор на недавне санкције САД које су усмјерене на поремећаје у извозу злата Јужне Америке. Током протекле седмице објављена је и информација о томе да су инвеститори повећали улагање у ETF-ове, који су везани за овај племенити метал, на највиши ниво у последња три мјесеца. Депрецијација USD забиљежена током трговања у сриједу је утицала и на благи раст цијене злата. Међутим, током трговања у четвртак забиљежена је апрецијација USD, након објављивања резултата са састанка FOMC-а, након којег је сигнализирано да ће ово тијело наставити с повећањем референтне каматне стопе већ на наредном, децембарском састанку. Раст тражње за обвезницама САД и других развијених земаља је током трговања у петак утицао на значајно смањење цијене једне fine унце злата на најнижи ниво у последњих скоро мјесец дана. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.209,65 (1.067,09 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

